

Datum besluit B&W 12-10-2021
Raadsverg. d.d. 12-10-2021
Agendapunt nr. (nummer)
Portefeuillehouder(s) A.F.M. van de Laar - Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling,
Duurzaamheid en Stadsbeheer
Redacteur E. Bontenbal
Doorkiesnummer (070) 326 18 73
Domein / Team
Corsanummer 21.085887

Aan de Raad,

1. **Onderwerp**
Mogelijkheden tot verantwoord uifaseren asielzoekerscentrum Lange Kleiweg

2. **Voorstel**

De raad, overwegende:

- Het falend nationaal beleid voor het huisvesten van vluchtelingen en statushouders;
- Het onvermogen van het COA om voldoende reguliere opvanglocaties te organiseren;
- Het onvermogen om uitgeprocedeerde asielzoekers uit te plaatsen;
- De taakverwaarlozing van gemeenten om de taakstelling voor huisvesting van statushouders te realiseren waardoor nu 11.000 van de bijna 30.000 vluchtelingen bedden door statushouders worden bezet;
- De hieruit volgende huidige onwaardige situaties waarin vluchtelingen opgevangen moeten worden;
- De verantwoordelijkheid die Rijswijk genomen heeft om de afgelopen jaren duizenden gezinnen met kinderen en volwassenen tijdelijk een dak boven het hoofd te bieden;
- Het uitblijven van het nemen van dezelfde verantwoordelijkheid door andere gemeenten;
- De grote maatschappelijke waarde van de liefdevolle en barmhartige begeleiding van de AZC bewoners door meer dan 20 vrijwilligersorganisaties;
- De tijdelijke beschikbaarheid van het terrein;
- Het vooruitzicht dat er in de loop van 2022 meer opvanglocaties beschikbaar komen;

Te besluiten

1. Het college op te dragen bij het COA te melden dat na afloop van de huidige bestuursovereenkomst gestopt zal worden met de instroom van nieuwe bewoners. Het COA de gelegenheid te bieden om in de periode vanaf 1 december 2021 tot uiterlijk 31 mei 2022 op een humane manier de opvang af te bouwen;
2. Hierbij de absolute voorwaarde te stellen dat er voor die tijd geen 'veiligelanders', zoals deze bijvoorbeeld in Ter Apel en Budel gehuisvest zijn, in het Rijswijks AZC gehuisvest worden;
3. Het college opdracht te geven met het COA afspraken te maken over de wijze van afbouw, zoals benoemd onder 1., en het COA inspecties van de gemeente die hierop toezien te laten toe staan;

4. Na afloop van de onder 1. genoemde datum geen aanvullend verzoek voor langer openhouden van het AZC meer te honoreren. Dit in lijn met de schriftelijke toezegging vanuit het COA;
5. De staatssecretaris te verzoeken dezelfde toezegging als onder 4. op schrift te stellen;
6. De afspraken uit de wijzigingsovereenkomst d.d. 18 februari 2019 te volgen indien het COA niet voldoet aan een of meerdere bovengestelde voorwaarden, inhoudende dat conform de afspraken de opvangcapaciteit teruggebracht wordt naar nul;
7. Het college opdracht te geven met een plan te komen voor tijdelijk gebruik van het terrein voor de periode totdat het terrein beschikbaar gesteld moet worden volgens afspraak aan derden.

3. Inleiding

Aanleiding

In 2015 nam de instroom van vluchtelingen en asielzoekers ongekeerde vormen aan, onder andere als gevolg van conflicten in de wereld. Voor de opvang van die vluchtelingen en asielzoekers werd op alle gemeenten in Nederland een dringend beroep gedaan om zorg te dragen voor huisvesting in de vorm van noodopvang en de realisatie van (tijdelijke) asielzoekerscentra. Rijswijk onderkende de noodzaak en heeft, vanuit een moreel-ethisch gevoelde verplichting, gehoor gegeven aan de die oproep door een overeenkomst te sluiten voor de vestiging van een tijdelijk AZC aan de Lange Kleijweg. In eerste instantie voor een periode van drie jaar, met een optie voor een stilzwijgende verlenging van nog eens twee jaar. Aan het einde de eerste periode van 3 jaar heeft het college besloten geen gebruik te maken van de mogelijkheid de overeenkomst op te zeggen en dus de resterende 2 jaar van de overeenkomst in te vullen.

Op 13 september 2021 heeft het COA per brief het verzoek aan Rijswijk gedaan om verlenging van de bestaande bestuursovereenkomst. Het verzoek was erop gericht om “*in ieder geval voor de periode dat het terrein nog beschikbaar is, de locatie te kunnen blijven gebruiken*”. Voor de raadsvergadering van 14 september hebben GroenLinks en de PvdA de motie ‘Langer openhouden AZC Rijswijk’ ingediend. Naar aanleiding hiervan heeft de raad middels een ordevoorstel verzocht om in gesprek te treden met het COA en een raadsvoorstel aan de raad van 21 september voor te leggen. In deze vergadering van 21 september heeft de raad middels een aangenomen motie van GroenLinks – PvdA – VVD het college opgeroepen “*om alsnog in overleg te treden of, en tegen welke voorwaarden het azc op een verantwoorde wijze kan uitfaseren met een maximale termijn van 1 jaar*” en terug te komen met een raadsvoorstel. Voorliggend document is dat raadsvoorstel.

Taskforce

Ter uitvoering van de motie van GroenLinks – PvdA - VVD is een taskforce opgericht die op 29 september voor het eerst bij elkaar is gekomen. Hierin zijn vertegenwoordigd een domeinmanager, de teammanager sociaal domein, teammanager bestuursadvisering, concernjurist, communicatie, secretariële ondersteuning en op afroep zijn beschikbaar beleidsmedewerkers van ruimtelijke ordening, wonen, onderwijs en maatschappelijk vastgoed.

Primair doel van de taskforce was om op de kortst mogelijke termijn de hele keten en verantwoordelijken te spreken in het domein 'huisvesting van vluchtelingen en vergunninghouders', om - indien nodig creatief - alle mogelijkheden te verkennen die betrokken zouden kunnen worden bij een raadsvoorstel met onderwerp 'verantwoord uifasieren'.

Hierbij is een vijf sporen aanpak gevoerd waarbij de nadruk op sporen 1 en 2 lagen. Omdat de achterliggende oorzaak van de huidige noodsituatie voortkomt uit het feit dat meer dan een derde van de 'vluchtelingenbedden' wordt bezet door statushouders, is ook dit onderwerp betrokken bij de aanpak van de taskforce. De vijf sporen zijn:

- 1) Uitvoeren "motie GroenLinks - VVD - PvdA", met als doel een raadsvoorstel op te leveren over het verantwoord uifasieren van het AZC;
- 2) Oproepen tot alternatieve huisvesting in de regio, met als doel een moreel appèl te richten en concrete oplossingen aan te dragen in de regio voor het huisvesten van vluchtelingen en vergunninghouders;
- 3) Monitoren ontmanteling volgens huidige contractafspraken, met als doel te achterhalen op welke wijze het AZC wordt afgebouwd maar daarbij te waarborgen dat er geen acties worden uitgevoerd die, in het geval de raad zou besluiten het AZC langer open te houden, ongelukkig zouden uitpakken zoals het afsluiten van gas/water/licht;
- 4) Contact onderhouden met de vrijwilligersorganisaties, met als doel hun perspectief mee te nemen in de overwegingen van een raadsvoorstel;
- 5) In kaart brengen opties voor tijdelijke invulling van het terrein, met als doel helderheid te verkrijgen rondom de mogelijke bestemmingen van het terrein en opstallen.

Gesprekken

Commissaris van de Koning

Op 30 september vond een digitaal gesprek plaats met de Commissaris van de Koning, dat de status van 'informele gedachtewisseling' had. De commissaris had eerder in de media diverse uitlatingen gedaan over de wenselijkheid van het openhouden van het Rijswijkse AZC. In het gesprek is duiding gegeven aan deze uitlatingen en de rol van de provincie besproken. De commissaris heeft als Rijksheer een aanjagende functie richting gemeenten inzake huisvesting van asielzoekers en de gedeputeerde wonen heeft een toezichhoudende functie op de realisatie van de wettelijke taakstelling huisvesting vergunninghouders. Deze twee kunnen niet met elkaar vermengd worden en de provincie kan niets anders voor Rijswijk doen dan een moreel appèl. In het Algemeen Dagblad van 5 oktober werd de commissaris wederom ten aanzien van Rijswijk geciteerd: "In het bijzonder wil ik Rijswijk complimenteren, zowel voor hun bijdrage de afgelopen jaren, als voor het onderzoek dat ze nu doen om het AZC langer open te houden, dat vergt politieke moed".

Bestuurlijke Regionale Regietafel Asielopvang & Statushouders Haaglanden

Op 6 oktober vond de '2e Bestuurlijke Regietafel Asielopvang & Statushouders Haaglanden' plaats. Dit overleg kan gezien worden als een thema overleg van de reguliere 'woontafel' met de regionale woonwethouders en de provincie als leden, aangevuld met het COA, het ministerie van BZK en indien gewenst de burgemeesters van de Haaglandengemeenten. Doel van de tafel is het vinden, coördineren en monitoren van huisvesting voor vluchtelingen en vergunninghouders. In dit overleg hebben de wethouders gerapporteerd over de stand van zaken van de zoektocht binnen de eigen gemeente.

Tijdens dit overleg heeft Rijswijk de gedachte getoetst om in het geval dat het Rijswijks AZC langer open zou blijven, de overige gemeenten zonder vluchtelingenopvang de taakstelling voor het huisvesten van statushouders van Rijswijk over zouden nemen. Hiermee zouden in Rijswijk 40 tot 110 woningen in het sociaal huursegment vrijgespeeld kunnen worden en zouden we in de regio daadwerkelijk samen de schouders kunnen zetten onder het borgen van vluchtelingenhuisvesting in Haaglanden. Het overnemen van de taakstelling door andere gemeenten is juridisch mogelijk maar niet afdwingbaar door de opsteller van de taakstelling (ministerie van BZK) noch door de provincie die aangaf dat dit een verantwoordelijkheid voor de gemeenten zelf is. De gemeenten gaven aan dat dit een interessant idee was en de moeite waard om bij een volgend overleg eind november verder te bespreken. Hierbij werd door enkele gemeenten ook de kanttekening gemaakt dat zij ook al regionale (nood)huisvesting regelden voor respectievelijk arbeidsmigranten en studenten.

Vertegenwoordiging van De Samenlopers (samenwerking tussen zeven kerken)

Op 7 oktober vond een gesprek plaats met de bestuurlijke en operationele vertegenwoordiging van het samenwerkingsverband De Samenlopers. Zij coördineren de activiteiten van de kerken op het centrum, van geestelijke begeleiding tot activiteiten voor dagbesteding. De bestuurlijk vertegenwoordiger was ook als inspreker aanwezig bij de raadsvergadering van 21 september, waarbij - ook in een open brief - werd opgeroepen "om opnieuw dapper te zijn en de hulp van Rijswijk aan te bieden". In het gesprek gaven zij aan geen politieke mening te vormen over de duur van het openblijven van het AZC, maar wel klaar te staan om te helpen zoals ze dat de afgelopen vijf jaar hebben gedaan.

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Op 7 oktober vond op het ministerie van Justitie en Veiligheid een gesprek plaats met de verantwoordelijk staatssecretaris mw. Broekers-Knol. Als voormalig raadslid maakte de staatssecretaris gewag van de situatie en het morele dilemma waar de Rijswijkse raad zich nu, door derden, mee geconfronteerd ziet – opnieuw. Na 5 jaar geleden al hetzelfde te hebben ervaren. Vanuit het perspectief van betrouwbare en geloofwaardige overheid zou de vraag dan ook niet worden gesteld als de nood niet zo hoog was. De nood komt voort uit 1) de onverwachte hoge instroom van vluchtelingen, niet alleen uit Afghanistan; 2) het grote achterblijven van het realiseren van huisvesting van statushouders door gemeenten; en 3) de vertraging op de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers onder andere door corona.

In het gesprek is een nadere toelichting gegeven op de ministeriële verantwoordelijkheid versus de onafhankelijke uitvoeringsverantwoordelijkheid van het COA als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Ook de kwestie van huisvesting statushouders is besproken waarbij werd aangegeven dat dit een verantwoordelijkheid is die de minister van Binnenlandse Zaken draagt. Toegezegd is dat als het AZC langer open zou blijven, de staatssecretaris op papier zou bevestigen dat niet nog een keer een beroep op Rijswijk zal worden gedaan met betrekking tot het AZC of andere opvang. De staatssecretaris kon zich voorstellen dat het COA alle mogelijke flexibiliteit toont om de Rijswijkse raad tegemoet te komen. Een terugkoppeling van dit gesprek zou door de staatssecretaris aan de bestuursvoorzitter van het COA nog dezelfde dag worden gegeven.

Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)

Op 8 oktober vond op het stadhuis in Rijswijk het gesprek plaats met de bestuursvoorzitter en de bestuurlijk vastgoedregisseur Zuid-Holland van het COA. Het concept-verslag van dit gesprek is als bijlage bij dit raadsvoorstel toegevoegd.

Beiden hadden het proces in Rijswijk op de voet gevolgd en waren op de hoogte van de politieke overwegingen, vragen, en de motie van GroenLinks, PvdA en VVD. Sinds de raadsvergadering van 21 september is de huisvestingssituatie echter verslechterd en bleef het verzoek om de volledige capaciteit te gebruiken onverkort staan. Afspraken over nationaliteiten, aantallen inwoners of stopzetten instroom en alleen huisvesten van huidige 'Rijswijkse' vluchtelingen, bleken net zoals tijdens eerdere bestuurlijke overleggen nog steeds niet tot de mogelijkheden te behoren.

Het COA was in de zomer begonnen met de afbouw van het centrum, een proces wat normaliter drie maanden voor aflopen opvangfunctie start. Deze afbouw is echter gestaakt toen de vluchtelingenstroom sterk toenam. Het AZC is momenteel vrijwel volledig bezet¹. Er is geen nieuwe aanvang gemaakt met een afbouwprogramma binnen de huidige contractafspraken (sluiting opvang 30 november) omdat de huidige nood zo hoog is. Indien al bewoners op deze termijn het AZC moeten verlaten, komen dezen per definitie in de noodopvang terecht.

Om verlichting te bieden aan de huidige nood- en mogelijk crisissituatie is van de zijde van Rijswijk verkend om per 1 december te beginnen met het standaard COA sluitingsprotocol waarbij een halt gezet wordt op instroom en gedurende drie maanden het huidige bewonersbestand gecontroleerd afgebouwd kan worden. Deze optie was onbespreekbaar omdat het COA 'ieder bed nodig heeft'. Omdat contracten voor noodopvang ook weer aflopen en de problematiek achter de huidige noodsituatie niet binnen drie maanden is opgelost, zou op 1 februari dezelfde situatie gelden als nu op 30 november: ieder bed is nodig en bij sluiting komen de bewoners dan ook in de noodopvang terecht.

Om tegemoet te komen aan de raad heeft het COA een alternatief voor het verzoek d.d. 13 september voorgesteld. In plaats van het openhouden van het ACZ gedurende de periode totdat het terrein voor andere doeleinden gebruikt wordt, stelt het COA voor om het centrum tot 1 april volledig open te houden inclusief gezinnen en daarna geleidelijk af te bouwen tot 1 oktober 2022. Het nieuwe aanbod zou per brief worden bevestigd en toegezegd is deze als een van de scenario's door te geleiden naar de raad. De betreffende brief is op maandag 11 oktober reeds eerder aan u toegezonden. Hierbij is ook toegezegd dat er geen nieuw verzoek voor verlenging zal komen.

Provinciale Regietafel Vluchtelingen

Op 15 oktober vindt de Provinciale Regietafel Vluchtelingen voor de tweede maal plaats. Dit is de provinciale versie van de Landelijke Regietafel Migratie & Integratie². Op provinciaal niveau zijn hier onder leiding van de provincie de nationale organen vertegenwoordigd alsook gemeenten met een regiofunctie. Rijswijk behoort niet tot deze tafel, dat is dan ook de reden waarom Rijswijk geen uitnodiging had ontvangen voor de bijeenkomst op 9 september jl., maar is na het gesprek met de Commissaris van de Koning hier wel voor uitgenodigd om samen op te trekken in het pleidooi voor zowel huisvesting asielzoekers als het realiseren van de huisvestingstaakstelling van vergunninghouders.

Scenario's

Op basis van de voorstellen en gesprekken ziet het college vijf scenario's:

- I. Onvoorwaardelijk openhouden
  - Oorspronkelijk verzoek COA

¹ Rond 20 september circa 500 bewoners, waarvan 162 statushouders

² <https://www.coa.nl/nl/regietafels-landelijke-afstemming>

- Gedurende de termijn dat terrein beschikbaar is
  - Mogelijkheid ter bespreking in regio: overnemen taakstelling huisvesting statushouders
  - Toezegging van staatssecretaris dat geen nieuw verzoek voor huisvesten vluchtelingen zal komen
- II. Openhouden tot 1 april, daarna afbouwen tot 1 oktober
- Verzoek COA d.d. 11 oktober (zie bijlage)
  - Mogelijkheid ter bespreking in regio: overnemen taakstelling huisvesting statushouders
  - Toezegging van staatssecretaris dat geen nieuw verzoek voor huisvesten vluchtelingen zal komen
- III. Sluiting A
- Stopzetten opvangcapaciteit volgens bestuursovereenkomst per 30 november
  - Verhuizen van huidige bewoners richting noodopvang
  - Afbouw opstallen gedurende zes maanden daarna
- IV. Sluiting B
- Start sluitingsprotocol per 1 december, uitvoering gedurende drie maanden tot en met 28 februari 2022
  - Geen instroom meer, gecontroleerde afbouw van bewonersbestand (zoveel mogelijk zekerheid bewoners niet in hallen, maar noodlocaties zoals bijvoorbeeld penitentiaire inrichting in Zoetermeer)
  - Inspectie door gemeente (in BAG register en op locatie)
  - COA geeft aan hier niet mee geholpen te zijn en niet bereid te zijn de capaciteit af te bouwen, maar de capaciteit gedurende drie maanden ten volle te moeten benutten waardoor feitelijk deze optie dezelfde afweging betreft als scenario Sluiting A
- V. Sluiting C
- Zoals 'IV Sluiting B', maar dan uitvoering gedurende vijf maanden tot 1 mei 2022, onder nadere voorwaarden gedurende de afbouwperiode.

Alles overwegende heeft het college besloten de voorkeur uit te spreken voor scenario V. De onderbouwing hiervan treft u hierna aan onder *Argumenten* en *Kanttekeningen*.

4. **Beoogd effect**

- Bewoners van het Rijswijkse AZC behoeden voor huisvesting in noodopvang;
- Verlichting te bieden aan de huidige noodsituatie in de huisvesting van vluchtelingen en statushouders zoals die door toedoen van het COA en overheden die hun verantwoordelijkheid niet nemen, is ontstaan;
- Het COA de gelegenheid te geven het AZC verantwoord, zijnde humaan en ordentelijk, uit te faseren;
- Duidelijkheid te verschaffen aan alle betrokkenen: bewoners van het AZC, ketenpartners als het COA; stakeholders zoals de provincie; en leveranciers, vrijwilligers, en Rijswijkse inwoners;
- Waarborgen van het vertrouwen van de inwoners in de overheid;

5. **Argumenten**

Het college spreekt de voorkeur uit om het AZC te sluiten. Het COA wordt gelegenheid geboden om op een verantwoorde en humane wijze uit te faseren gedurende zes maanden tot uiterlijk 31 mei 2022. Dit geeft invulling aan de motie GroenLinks – VVD – PvdA. Het nieuwe voorstel van het COA (scenario II) ligt ook in de lijn van deze motie, maar acht het college onacceptabel gegeven de falende uitvoering van het COA; de onwelwillendheid van anderen hun verantwoordelijkheid te nemen waar Rijswijk dat wel heeft gedaan; en het onvermogen van het bestuurlijk stelsel om integraal afspraken te maken en uit te voeren.

Daarnaast staan wij ook voor een betrouwbare overheid en hebben we in 2015 afspraken gemaakt met de samenleving over de duur van het AZC in Rijswijk.

Op het moment dat het COA besloot het AZC niet af te bouwen en daarmee op contractbreuk afstevende, is de gemeente niet geïnformeerd. Hiermee is het vertrouwen in het COA ernstig geschaad. Rijswijk geeft wederom gehoor aan een moreel appèl en het vertrouwen kan hersteld worden door aan de voorwaarden gesteld in dit raadsbesluit te committeren.

In scenario IV Sluiting B (afbouwen in drie maanden) kon het COA geen verantwoorde uitfasering waarborgen.

Informatie te betrekken bij de overwegingen

Noodopvang

De behoefte aan bedden overstijgt de beschikbare reguliere capaciteit en daarom is de komende maanden noodopvang nodig. Ook crisisnoodopvang (stretchers, voor maximaal 72 uur) behoort tot de mogelijke scenario's.

Bij sluiting op 30 november zullen de bewoners van het Rijswijks AZC vrijwel zeker naar de noodopvang gaan, aldus het COA (nadere duiding is te vinden onder *Kanttekeningen*). Door het COA wordt ingeschat dat deze situatie over drie maanden niet anders is.

School

Volgens contractafspraken kan Librijn niet langer onderwijs verzorgen. De school wordt inmiddels afgebouwd, het personeel is herplaatst en Librijn heeft schriftelijk (per mail) bevestigd geen mankracht meer te hebben om op het AZC om een school te blijven bedienen. Tot aan de herfstvakantie zal onderwijs geboden worden op basis van het feit dat het COA volgens afspraak gezinnen in de herfstvakantie zou verhuizen. In de zomer is er door vrijwilligers een afscheidsfeest georganiseerd voor de kinderen.

Momenteel zijn er circa 40 kinderen op het AZC. Het COA doet met het verzoek het AZC langer open te houden ook een beroep op Rijswijk om deze kinderen het schooljaar af te laten maken. Echter vanwege de continue instroom (nieuwe asielaanvragen) en uitstroom (herhuisvesting naar andere locaties of richting de reguliere woningmarkt) starten en stoppen kinderen ook tussentijds met het volgen van onderwijs op het AZC.

De huur van de woonvoorzieningen op het AZC-terrein is door het COA verzorgd. De gemeente heeft aanvullend daarop de onderwijslocatie gerealiseerd (huurovereenkomst). Laatstgenoemde huurovereenkomst is vanuit de aflopende verplichtingen en de beëindiging van het onderwijs op locatie door Librijn opgezegd per 30 november 2021. Mocht de opvang gecontinueerd worden dan zullen de leerlingen op andere onderwijslocaties geplaatst moeten worden.

Politicapaciteit en openbare orde & veiligheid

De aanwezigheid van het AZC doet een beroep op de beschikbare politiecapaciteit binnen de regio. Rapportages over het veiligheidsbeeld van het AZC zijn separaat in de raad behandeld. De politie heeft vragen hoe om te gaan met het scenario als een deel van de bewoners op de korte termijn van 30 november niet uit het AZC wil vertrekken, de juridische grondslag waarop (gedwongen) vertrek is gebaseerd en wie daarvoor primair verantwoordelijk is. Een en ander vraagt voorbereiding en eventueel ook inzet vanuit de politie.

Alternatieven voor de opstallen en het terrein

De opstallen zijn door het COA gehuurd. Dit contract is door het COA opgezegd en volgens de bestuursovereenkomst kunnen gedurende zes maanden vanaf 1 december de opstallen worden weggehaald.

Het terrein is deel gereserveerd voor het bouwen van een spoorbrug over de verbrede A4. De start van dit project is onzeker maar Rijkswaterstaat geeft nu aan vanaf 2024 van het terrein gebruik te willen maken. Ook is de locatie als optie gereserveerd voor de vestiging van een regionale tramremise, maar eerst wordt een locatie onderzocht die meer opportuun wordt bevonden en in de gemeente Den Haag is gelegen.

In de tussenliggende periode kan het terrein verschillende bestemmingen krijgen, van flexwonen voor verschillende doelgroepen variërend van dakloze jongeren, studenten tot statushouders, tot tijdelijke natuur. Flexwonen is gebaseerd op een 'business case' die grotendeels leunt op de exploitatietermijn. Voor geen van de ideeën hebben initiatiefnemers nog een businesscase uitgewerkt maar het eerste idee is dat de beschikbare termijn erg kort is.

6. **Kanttekeningen**

- Bij uitplaatsing de komende maanden, zullen volgens het COA de Rijswijkse bewoners van het AZC per definitie in de noodopvang terecht komen.
- Volgens het COA zullen huidige bewoners verschillend reageren op het sluiten van het AZC en de daaropvolgende noodzakelijke verhuizing naar een noodopvang. Een deel zal meewerken maar een ander deel zal zich (hevig) verzetten. De inzet van politie voor een geforceerde uitruiming wordt niet uitgesloten. De wijze van afbouw en verhuizingen van de bewoners binnen de eigen accommodaties is volledig de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van het COA zelf. In hoeverre mensen gehuisvest worden binnen de noodopvang of op vrijkomende plekken in andere reguliere AZC's is een zelfstandige afweging van het COA.
- De zogenaamde veiligelanders hebben eerder in Rijswijk voor problemen gezorgd (geweld, diefstal) en voorkomen moet worden dat deze in Rijswijk worden gehuisvest nu mogelijk de speciale opvanglocaties voor deze doelgroep gesloten worden.

7. **Financiën**

Vanwege het verwachte aflopen van de bestuursovereenkomst is er geen rekening gehouden met huurinkomsten. Extra huurinkomsten worden verwerkt in de 1^e halfjaarrapportage 2022.

8. **Vervolg**

Het COA zal na besluitvorming in de raad schriftelijk geïnformeerd worden over het genomen besluit als vertrekpunt voor de te voeren gesprekken en de te nemen (juridische) besluiten.

Overige stakeholders, waaronder in elk geval de regiogemeenten en deelnemers aan de provinciale en regionale regietafels, zullen schriftelijk opgeroepen worden hun verantwoordelijkheid te nemen voor wat betreft de huisvesting van vluchtelingen en het invullen van de taakstelling voor wat betreft statushouders.

De verantwoordelijk staatssecretaris zal geïnformeerd worden over het genomen besluit. Tevens zal haar verzocht worden, in lijn met de geformuleerde besluitvorming, om de schriftelijke toezegging te doen dat er in de toekomst geen aanvullend beroep meer op Rijswijk gedaan zal worden ten aanzien van het AZC.

9. **Communicatie**

De gemeente zal zorgdragen voor tijdige en goede communicatie naar betrokken partners en stakeholders. Verder vindt er 15 oktober een regionaal bestuurlijk overleg plaats. Tijdens dit overleg wordt de regionale opvang voor vluchtelingen besproken en zal de gemeente Rijswijk de stand van zaken met betrekking tot het AZC in Rijswijk toelichten.

10. **Bijlagen**

1. Concept-verslag bestuurlijk overleg met COA d.d. 8 oktober 2021;
2. Schriftelijk aanbod COA inzake Voorstel uitfaseren AZC Rijswijk.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 12 oktober 2021
Gelezen het voorstel van het college
d.d. 12-10-2021, nr. 21-066

De raad, overwegende:

- Het falend nationaal beleid voor het huisvesten van vluchtelingen en statushouders;
- Het onvermogen van het COA om voldoende reguliere opvanglocaties te organiseren;
- Het onvermogen om uitgeprocedeerde asielzoekers uit te plaatsen;
- De taakverwaarlozing van gemeenten om de taakstelling voor huisvesting van statushouders te realiseren waardoor nu 11.000 van de bijna 30.000 vluchtelingen bedden door statushouders worden bezet;
- De hieruit volgende huidige onwaardige situaties waarin vluchtelingen opgevangen moeten worden;
- De verantwoordelijkheid die Rijswijk genomen heeft om de afgelopen jaren duizenden gezinnen met kinderen en volwassenen tijdelijk een dak boven het hoofd te bieden;
- Het uitblijven van het nemen van dezelfde verantwoordelijkheid door andere gemeenten;
- De grote maatschappelijke waarde van de liefdevolle en barmhartige begeleiding van de AZC bewoners door meer dan 20 vrijwilligersorganisaties;
- Het aflopen van de huidige bestuursovereenkomst met het COA per 30 november 2021;
- De tijdelijke beschikbaarheid van het terrein;
- Het vooruitzicht dat er in de loop van 2022 meer opvanglocaties beschikbaar komen.

BESLUIT :

1. Het college op te dragen bij het COA te melden dat na afloop van de huidige bestuursovereenkomst gestopt zal worden met de instroom van nieuwe bewoners. Het COA de gelegenheid te bieden om in de periode vanaf 1 december 2021 tot uiterlijk 31 mei 2022 op een humane manier de opvang af te bouwen
2. Hierbij de absolute voorwaarde te stellen dat er voor die tijd geen 'veiligelanders', zoals deze bijvoorbeeld in Ter Apel en Budel gehuisvest zijn, in het Rijswijks AZC gehuisvest worden;
3. Het college opdracht te geven met het COA afspraken te maken over de wijze van afbouw, zoals benoemd onder 1., en het COA inspecties van de gemeente die hierop toezien te laten toestaan;
4. Na afloop van de onder 1. genoemde datum geen aanvullend verzoek voor langer openhouden van het AZC meer te honoreren. Dit in lijn met de schriftelijke toezegging vanuit het COA;
5. De staatssecretaris te verzoeken dezelfde toezegging als onder 4. op schrift te stellen;
6. De afspraken uit de wijzigingsovereenkomst d.d. 18 februari 2019 te volgen indien het COA niet voldoet aan een of meerdere bovengestelde voorwaarden, inhoudende dat conform de afspraken de opvangcapaciteit teruggebracht wordt naar nul;
7. Het college opdracht te geven met een plan te komen voor tijdelijk gebruik van het terrein voor de periode totdat het terrein beschikbaar gesteld moet worden volgens afspraak aan derden.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 12 oktober 2021

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

mr.drs. G.A.A. Verkerk